ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Κίμων Ρηγόπουλος

Η κοινή γνώμη είναι μια κατασκευή. Ο κοινός και άνυδρος τόπος που επιβάλλει η ισχύς της άρχουσας τάξης. Η «ουδέτερη» πληροφορία, αμετάφραστη, γίνεται φήμη προς χειραγώγηση και καλός αγωγός του φόβου που διαχέεται ως ο μόνος τρόπος ύπαρξης.

Το **224,** που κάνει τη διαδρομή Καισαριανή-Πολύγωνο, έρχεται στη στάση μετά από 45 λεπτά. Σαρδελοποιημένοι άνθρωποι αγκομαχούν να ανεβούν και να χωρέσουν. Οι πιο πολλοί δείχνουν παραιτημένοι. Κάποια χέρια μετεωρίζονται μέχρι να βρουν χειρολαβή. Ταπεινωμένοι και συμφιλιωμένοι οι περισσότεροι με την πτώση τους. Απ' έξω, σαν υπόμνηση ειρωνείας, μερικά ξεχασμένα στολίδια των γιορτών. Μια γυναίκα αρχίζει να ξεφωνίζει άκυρα: Φταίνε οι μετανάστες. Ένας κύριος δίπλα της την σεκοντάρει: Γι' αυτό μας πετσόκοψαν και τις συντάξεις, για να τους έχουμε τους κηφήνες στα ώπα ώπα. Ξεθαρρεύουν και κάποιοι άλλοι. Υπερθεματίζουν: Να πάνε στον αγύριστο, στο διάολο να πάνε.

Η σιωπηρή πλειοψηφία μίλησε. Βρήκε τον ένοχο για την καθυστέρηση του λεωφορείου και ψάχνει την κρεμάλα. Κάποιοι επιβάτες αδιαφορούν. Ένα κορίτσι κουνάει με απόγνωση το κεφάλι του. Δεν θα μιλήσει τελικά. Θα καταπιεί τη διαφωνία της. Κουράζει η απόδειξη του αυταπόδεικτου όταν η **«κοινή γνώμη»** επιβάλλεται με τη μοχθηρία της. Και τότε το αμετάδοτο δίκιο σου σε πνίγει.

Η κοινή γνώμη βρυχάται. Έχει αποφασίσει να μην ακούει. Η κοινή λογική δεν έχει θέση σε αυτό το αργοπορημένο λεωφορείο. Αφού *«το είπε και η τηλεόραση».* Δεν χωράμε όλοι σε αυτή τη χώρα, όπως δεν χωράμε και σε αυτό το λεωφορείο. Με «τα φρένα σπασμένα» πού πάει; *Πού **το** πάει αυτό το λεωφορείο;*

Η κοινή γνώμη είναι μια κατασκευή. Ο κοινός και άνυδρος τόπος που επιβάλλει η ισχύς της άρχουσας τάξης. Η «ουδέτερη» πληροφορία αμετάφραστη γίνεται φήμη προς

χειραγώγηση και καλός αγωγός του φόβου που διαχέεται ως ο μόνος τρόπος ύπαρξης. Φοβάμαι άρα υπάρχω. Αυτή είναι η φωνή της κοινής γνώμης. Φωνή δανεική που ισούται με εμπεδωμένη βαρβαρότητα.

Αισθανόμαστε ίσοι, όχι επειδή έχουμε την ίδια πρόσβαση **στα μέσα παραγωγής,** αλλά επειδή έχουμε την ίδια πρόσβαση στα **μέσα μαζικής επικοινωνίας** κι ας πηγαίνουμε εμείς με το σαράβαλο. Ποιος οριοθετεί τους δρόμους και κάνει την πρόσβαση διαδρομή αλλοτρίωσης, μικρή σημασία έχει. Φτάνει που εμείς «ξέρουμε».

Η **χειραφέτηση** επομένως είναι μια πολεμική διαδικασία εναντίον των όρων διαμόρφωσης της κοινής γνώμης. Δεν περιορίζεται σε μια νοσταλγική αντικαπιταλιστική επιθυμία χωρίς χρέωση. Προϋποθέτει τη διαρκή ρήξη με το αλάθητο της κοινής γνώμης.

Χειραφέτηση είναι η απελευθέρωση της λαϊκής βούλησης από τα δεσμά των προκαταλήψεων που την κατευθύνουν. Εδώ κάθε κολακεία ισοδυναμεί με την παράδοσή μας στις δυνάμεις του εχθρού. Χρειαζόμαστε θηριώδη επιμονή για να μη μας καταπιεί η παλίρροια της μνησικακίας. Μια μνησικακία που βρίσκεται στον αντίποδα του ταξικού μίσους. Όσο πιο κάτω ο «εχθρός» τόσο πιο εύκολο και το θάψιμό του. Και μαζί με αυτόν μπορούμε να θάψουμε στη λήθη και ό,τι μας θυμίζει την κοινή μοίρα μας, δηλαδή το κοινό έλλειμμα προοπτικής. Η κοινή γνώμη χωρίς ταξικό πρόσημο και με αφοπλισμένη την ανθρώπινη φιλοτιμία μας, είναι το συνονθύλευμα ακατέργαστων απωθημένων. Είναι η κρεατομηχανή που αλέθει τον άνθρωπο σε υπόλοιπο ανθρώπου και κατιμά.

> **Η χειραφέτηση προϋποθέτει τη διαρκή ρήξη με το αλάθητο της κοινής γνώμης**

Ανάποδος καιρός και το πλήρωμα ζαλισμένο. Με κύματα βουβά που στις κορυφές τους δεν ασπρίζουν. Με τεμαχισμένο το όλον ώστε να ελέγχονται οι επιμέρους αντιστάσεις και οι περιστασιακοί στασιαστές. Όμως ας αφήσουμε τις μεταφορές και την καλολογία. Είμαστε ακόμα όρθιοι για να το αλλάξουμε. Να βρούμε τη ρότα και να φωνάξουμε λυτρωμένοι αντί για θάλαττα, θάλαττα: **Άνθρωποι στη στεριά.** Και αυτό να είναι η κυριολεξία.

*Είναι κάποιες σκέψεις που μου γεννήθηκαν διαβάζοντας το υπό έκδοση έργο του Γιώργου Ρούση σχετικά με τον μύθο της ελεύθερης βούλησης της πλειοψηφίας.

Πηγή: ***ΠΡΙΝ***